

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

za pošilj. na dom 20 h in mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 " "
za trikrat 9 " "
za več ko trikrat 8 " "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Boj proti krščanstvu.

Masoni so zadnje čase le bolj skrivaj rovali iz Francije ven in razpletali svoje mreže čez Italijo. V zadnjih dneh so nastopili z odprtim vizirjem v samem Rimu. Shod na vseučilišču je razkril namen italijanskih lož, da hočejo isto, kar se godi na Francoskem, uprizariti tudi v Italiji, in pod spomenikom Giordana Bruna so to nakano proglasili kot svoj bojni klic.

Družba, javno socialno življenje, postavodajstvo itd., vse se do največjega časa še ni moglo popolnoma odtujiti blažilnemu vplivu krščanstva. To peče tripične brate. Zato na delo! Treba je družbo razkristjaniti! Toda s kom začeti? Najbolj so jim bili na poti redovi. Zato najprej z redovi na tla!

Začeli so v Franciji. V najkrajšem času so iztirali iz samostanov 20.000 redovnikov ter jih postavili na ceste. To hočejo sedaj doseči tudi v Italiji.

Kdo naj bo za redovi žrtev masonskega žrela? Mladina je druga na vrsti po programu masonov. Razkristjaniti šole! Mladino hočejo iztrgati iz naročja katoliške cerkve. Cerkev ima sveto materinsko pravo in dolžnost, one, ki jih je pri svetem krstu sprejela za svoje otroke, najskrbneje vzgajati, da postanejo enkrat dobri kristjani in dobri državljani.

Masoni sovražijo kar najstrastneje cerkev kot vzgojiteljico mladine. Zato iztrgati mladino cerkvi! In res se jim je posrečilo zadnji čas v Franciji iztrgati 13.000 šol cerkvi in jih odmakniti njenemu vplivu. To se deloma dosegli že v Italiji, kjer so s pomočjo združene Italije vrgli katehete iz šole in posvetne ter redovne duhovnike ropali premoženja.

Pa kako so to uprizarili masoni? Pesusluževali so se vseh mogočih sredstev. Zlasti pa so rovali in podpihovali ljudstvo, zapeljevali občinstvo s slabimi listi, pa tudi denarja niso štedili.

Tako se jim je posrečilo preslepiti ljudstvo tako, da je poslalo v zbornico masonske poslance. Iz masonske zbornice so prišli masonski ministri. Ti se sedaj že javno

ponašajo s svojim masonstvom. Dne 1. februarja t. l. je poslanec Ferri v zbornici na Montecitorio povprašal ministrskega predsednika: »Povejte mi, gospod Fortis, ste li vi mason ali ne?« Fortis je odgovoril: »Da, toda ali moram ravnati vam to povedati!« Nato sta se oba zadovoljno smejala. Ali ni to nečuvno! Narodu, ki šteje 30 milijonov katoličanov, načeluje in gospoduje mason! Kralj velja samo na novcih, bankovcih in pismenih znamkah, vlada je pa v rokah ministrstva, ki je odvisno od parlamenta. Ali ni sramota, da bo zgodovina morala pisati, kako je moral v samem svojem Rimu papež gledati na eni strani laško masonsko ministrstvo, na drugi strani pa velikega mojstra vseh masonov, Ettore Ferraria, ki pošilja svoje okrožnice vsem tripičnim bratom, tudi avstrijskim laškim podnikom, da celo nekaterim bratom v »Julijski pokrajini«, kakor zove naše dežele?

Judovsko masonska roka je segla v nesrečno Rusijo in je tam opravičeno ljudsko gibanje spravilo v nesrečni revolucionarni tir.

Posebno so se pa zdaj začeli masoni brigati za avstro-ogrsko monarhijo. Radodarno so sipali denar na Ogrskem, da so dosegli civilni zakon in poslali slednjič v ogrski parlament poslance, ki so naravnost sovražniki habsburške krone.

Seveda rabijo denarja, in tega jim najda cerkveni rop. Že v francoski revoluciji je bilo njihovo prvo delo, da so segli po cerkvenem premoženju. Masoni so učili sanskilote vdirati v cerkve in jih ropati. Leta 1791. so bile v francoskih cerkvah uropane štiri milijarde. Pozneje so masonski francoski generali in vojaki z oboroženo roko vdirali v laških deželah v cerkve in jih ropali zakladov, ki so jih verniki darovali v bogoslužne namene.

Katoličani so pa izkušali marsikaj rešiti iz grabežljivih roparskih rok. Kako priti tudi do teh zakladov? Iznašli so novo sredstvo ropanja, to so inventarji! Delajmo inventarje po cerkvah! Pod hinavsko pretezo, da hočejo varovati in ščititi cerkve, stegajo svoje grabežljive roke v svetišča.

Papež Pij X. je že od leta 1903 slutil novo nevihto, ki prihaja nad cerkev. V pismu z dne 23. decembrom m. l. je poslal francoskega predsednika Loubeta, naj se ustavi tej brezvestni gonji na Francoskem, da ne pride do verskega boja in preganjanja.

Opozarjal ga je na grozne posledice, ki bodo nastale. Toda kaj je dosegel? Zadnji dnevi so nas zadosti o tem poučili. Masoni so bili tako nečuvno krivični in predrzni, da so krivdo vsega zla na Francoskem zvrnili na papeža. In še več! Ko se v zadnjih dneh nekateri pogumni francoski katoličani prelivali kri v francoskih cerkvah in s svojimi prsi branili roparjem vhod v svetišča, so masoni rekli, da »papež in duhovščina hujskata« ljudstvo. Ali je mogoča še večja predrznost in krivica! Spomnimo se na basen o volku in jagnjetu!

Tudi nam avstrijskim katoličanom se bliža vihar. Najprej civilni zakon, potem pride na vrsto šola in slednjič se razvname boj za cerkve. Masoni so povsod na delu, in mi? Ali hočemo spati? Ali hočemo biti jagnjeta in čakati, da nas napadejo volkovi? Torej na delo, katoličani!

Državni zbor.

Uspeh včerajšnje razprave državnega zbora o razmerah na Ogrskem je, da tako, kakor zdaj, ne more iti dalje. Na vsak način se morajo temeljito izpremeniti razmere med obema državnima polovicama.

Poslanec Axman je očital avstrijskim vladam, da niso imele nikdar potrebne odločnosti nasproti ogrski vladi. Pozivljal je vlado, naj dela na izpremembe nagodbe iz l. 1867 po drugih načelih.

Dr. Krajač ne dá dosti na moč sedanje zbornice nasproti Ogrski. Da je prišlo tako daleč, je kriva boječa naša politika. Mažari se bodo hoteli le pogajati za personalno unijo in carinsko ločitev. Čehi nasprotujejo personalni uniji.

Poslanec Mengler je izjavil, da mora biti pred vsem rešeno narodno vprašanje.

Dr. Baernreither je govoril z gospodarskega stališča za skupnost obeh državnih polovic. Boljše je imeti tudi dve armadi, kakor pa uvesti gospodarske ločitev.

Baron Morsey je pozivljal zbornico, naj stoji za krone v boju z Ogrsko. Želel

je, da izdela Gautsch gotov program o novi ureditvi razmer z Ogrsko.

Schönerer je izražal bojazen, da bodo imela absolutistična stremjenja na Ogrskem posledice tudi v naši državni polovici. Vsenemci so za ločitev od Ogrske, a le v sporazumenju z ogrskim državnim zborom. Za ustavne razmere so celo pripravljani na zvezo z Mažari.

Generalni govornik pro Schöpfer, je ostro govoril proti ogrski koaliciji, ki nima nikake zaslonbe v ljudstvu.

Poslanec Seitz se je kot contra govornik norčeval iz ustavovernega veleposestva, ki, dasi pristaši dualizma, niso voljni ničesar žrtvovati zanj. Napadal je veleposestvo, Vsenemce in Poljake, ker se ne sramujejo skleniti zveze proti splošni volivni pravici tudi s poljskimi judi. Trgovinsko-poblastilni zakonski načrt so izročili brez prvega branja carinskemu odseku na nujen predlog poslanca Chiarija.

Proti je govoril Kolischer.

Danes bo razpravljal carinski odsek o poblastilnem trgovskopolitičnem zakonskem načrtu in o trg. pogodbi z Rusijo. O obeh načrtih razpravlja zbornica jutri.

Kakor hitro predloži vlada zak. načrt o volivni reformi, bo konferenca zastopnikov vseh slovanskih klubov.

Absolutizem na Ogrskem.

Tudi včeraj je stražila policija državno-zborske poslopje. Kraljevi komisar generalni major Nyiri je ukazal, da zasede vojaštvo danes ob osmih zjutraj ogrsko zbornico in okolico. Danes namerava Nyiri odpotovati na Dunaj, kjer poroča jutri cesarju in odleži svoje mesto kot kraljevi komisar, kar bo objavil uradni list v petek. Uradno glasilo priobčuje uradni zapisnik o posredovanju polkovnika Fabricija pri razpustu poslaniške zbornice ogrskega državnega zbora. V zborovalnici je bilo 20 do 30 poslancev, katerim je prečital kraljevo pismo, ker ni bilo nobenega podpredsednika v dvorani. Med čitanjem je bilo čuti izmed poslancev in izmed časnikarskih poročevalcev več medklicev. Polkovnik je trikrat pozval navzoče, naj se odstranijo, a ker ga ni nihče ubogal, je ukazal okrajnemu glavarju Tothu, da izprazni poslopje, kar se je tudi zgodilo. Zapisnik ima dostavek, da bo danes komisar z orožjem razgal zbornico, ako bo imela napovedano sejo. Budimpeštanski magistrat je sklenil, da dvigne pri sodišču naloženih 5 mil. kron davka.

V Budimpešti se je ono malo razburjenje včeraj popolnoma poleglo.

LISTEK.

Iz pedagoških krogov.

Tarnal in zdihoval je lansko leto »Popotnik«, pedagoški in znanstven list, da je prazna njegova blagajnica, bedno njegovo stanje; zatorej, mili tovariši, mile tovarišice, naročujte, plačujte, agitujte za naš list. Vsi pametni ljudje so se ob teh vzdihih veselili, da kmalu reši smrt bolnika vseh pozemskih muk, ter se pripravljali za dostojen pogreb. Toda veselje je bilo prezgodnje: »Popotnik« izhaja še, za pokoro potrpežljivim bravcem, katerim noben sočuten človek ne more odreči iskrenega sožalja.

V drugi številki letošnjega letnika razklada slovenski pedagog Dragotin Svoboda češkega pedagoga F. V. Krejčija modrost o umetniški vzgoji v šoli z ozirom na učno snov, in obžaluje, da pozna ljudskošolec pač rodovnico Babenbergov, a ne ve, da je bistvoval (priljubljen glagol gospoda Svobode) Shakespeare, da je živel neki Goethe, kdo da je bil Beethoven, kako da je narejena drama, simfonija, opera. — Res, siromaki

ljudskošolci, ki tega ne vedo! — Kaj pa, gospod Svoboda, Vodnika, Prešerna, teh dveh jim ni treba poznati? — To se razume, odgovarjate na tihem, in ju tudi poznajo; saj jim je ravnekar razložil Prešerna in njegov pomen izmed modrih najmodrejši, sam Engelbert Gangl.

Istina, to stoji neovržno, da rabimo »Popotniku« priljubljeni izraz! V knjižici »Slava Prešernu«, za katero se je z ozirom na njeno vrednost delalo mnoge premalo reklame, je tudi namignil slavni pisatelj v predgovoru, da bodo njegovi poeatki širili obzorje in ustvarjali podaljnemu proučavanju slovenske književne zgodovine. In res, Žigo se je že odzval, dr. Prijatelj in L. Pintar še molčita, a gotovo tudi že proučavata na podlagi Ganglovihih podatkov našo knjižno zgodovino, hvaležna njemu, ki jima je pokazal pravo pot in dobrohotno prepustil manjša dela, češ, »wenn die Köaige bauen, haben die Kärrner zu tun«.

Tako nas uči g. Gangl pag. 31 pri sonetu »Komur je sreče dar bila klofuta . . . ne spravi vkup darov potrebnih Pluta«, da izhaja genitiv malika Pluta od podzemelj-

skega boga Plutona, nova, duhovita in vsega uvaževanja vredna razlaga, čez katero ne bo smela preiti na dnevni red nobena nova izdaja Prešernovih poezij. Kaj pravita, L. Pintar in Žigon? Ali vama je sapo zaprlo? Vidva molčita, gimnazijski tretješolci pa, katerim ne imponira nobena avtoriteta, so zagnali krik in trdè, da pride beseda od Plutus, -i, bog bogastva, in pridružili so se jim drugošolci, ki se že uče stare zgodovine in zemljepisja in se pritožujejo, da širi g. Gangl krive nauke, ko uči (pag. 22), da je bila Abdera majhno mesto v Aziji.

Toda to naj poravnava g. Gangl s tretje- in drugošolci, katerim lahko dokaže, da se Abder in Abderitev nikjer ne manjka, mi se vrnemo h Krejčiji Svobodi, ki tožita (pag. 36), da je v Pragi mnogo ljudi, ki so sicer v svojem poslu zelo razumni, a ki pri prihodu v gledališče niso zmožni ločiti opere od drame in te od šaloigre, ki poslušajo pri popularnih koncertih simfonijo in ne vedo, da ima štiri stavke. — Grozno in neverjetno v 20. stoletju! — »Učenec srednje šole«, pravi Krejčiji Svoboda, »je prenapolnjen z mrtvimi jeziki na račun moderne pro-

svete, učenec vaške šole pa nemara niti ne izve, da je bistvovala grška kultura! Tamkaj torej precenitev, tu prezir — viden ostanek stare humanistiške (à la pedagoške) razdelitve ljudi v dva razreda: »razumnike«, to je poznavalce latinščine na eni strani in ostali vsakdanji plebs (katerega rabi Svoboda v moškem spolu, da se maščuje nad gimnazijo, kjer se mu je črtal na drugi strani. V tem se opazuje tudi nekaka poteza nedemokracije. Krasni izdelki staroveškega duha so samo za bodoče doktore (à la dva pehara) in inteligente (kakšen je le nominativ tega samostalnika?), otrokom ljudstva morajo zadoščati starožidovske bajke in krščanske legende . . . Celoten nazor o osodi človečanstva se nuja (nove ideje zahtevajo novih besed) učencem samo v urah verstva; a te s stališča, ki nasprotuje popolnoma moderni kulturni zgodovini. O rimski državi . . . zopet tista čiste verska in protikulturna cennitev: suženj, ki je sprejel vero apostolov, je ideal — poganski Rimljan, in stare bogate kulture je tiran in okrutnež.« Kakor se vidi, se je gospodoma Krejčiju Svobodi izpodmaknilo demokratično stališče; kr-

Odstopiti namerava edino naučni minister Lukacs. Pri včerajšnji konferenci so sklenili nekateri hrvaški poslanci, da se pridružijo ogrski koaliciji. Glasilo Starčevićeve stranke protestira v imenu hrvaškega naroda proti temu sklepu in očita delu opozicije narodno izdajalstvo. Vodilni odbor združene opozicije je sklenil včeraj, da se z ozirom na napovedani nastop z oboroženo silo proti koaliciji poslanci ne udeležijo za danes klicane seje. Zvečer so sklep odobrile koalicijske stranke.

V neodvisni stranki je imel Kešut govor, v katerem je izjavil, da bodo načela neodvisne stranke nadalje živela in jih bo vojaška sila le pospeševala. Koalicija je sklenila, da izda oklic na ljudstvo. Višji budimpeštanski mestni glavar Rudnay je imenovan za polnomočnega kraljevega komisarja za mesto in peštansko stolico.

Politični črnogorski jetniki.

O trpljenju črnogorskih političnih jetnikov priobčuje „Frankfur. Zig.“ stvari, ki niso baš v čast črnogorskemu knezu Nikiti, ako se resnične.

Knez Nikita ima grozno ječo za politične jetnike. Med njimi je tudi neki Izajlo Tomić. Kot 13letni dijak v III. gimnazijskem razredu je zložil l. 1889. Tomić pesem, v kateri je grajal Nikitovo samoderžavo. Drznega dečka je obsodil veliki sud v šestletno ječo. Čez dve leti je bil deček pomiloščen, a je pobegnil iz Crne gore. Nikita ga je pa zvalil nazaj in ga dal zapreti brez vsake sodnijske razprave in obsodbe Živ pokopan je še zdaj. Se nesrečnejša žrtev je pa Sarko Kalužerović. Imel je nesrečo, da je bila njegova žena vseh črnogorskemu prestolonasledniku. Da se ga iznebi, ga je ukazal zapreti in je zaprt že deset let. Nesrečnejši je zblaznel, a kljub temu je še zdaj zaprt. Pet let je že zaprt brez vsake obsodbe v črnogorski ječi črnogorski kapitan Peter Lipovac Popović, brat ruskega generalnega majorja Ivana Lipovca, katerega hrabrost se priznavali v zadnji vojski tako Rusi kakor tudi Japonci. Ker je padel pri knezu Danilu v nemilost, se je leta 1898. izselil iz Crne gore. Mož je popotoval v Beograd in odtod v Carigrad.

Črnogorske poslaništvo je dalo v Carigradu po turški policiji prijati Popovića in odvedli so ga v Nikotove ječe. — Najbolj grozno se pa postopali z Vladimirom Tomićem, bratom Izajla Tomića. Vladimir je napravil z odlike juridične študije in je postal v Podgorici sodnik. S predsednikom sodišča Milanom Žarkovićem sta bila zelo prijatelja. A zadovoljna nista bila s samoderžavo v Crni gori. Nekdo je ovadil Žarkovića pri knezu. Žarković je pobegnil, a se vrnil, ko mu je zagotovil knez po Tomiću pomiloščenje in da zopet zasede svoje mesto. A knez ni držal dane besede. Pri neki pojedini je dal prijati Žarkovića, topli so ga in vrgli v ječo. Ponoči so pa prišli v ječo kneževi gardisti, ki so ga polili s petrolejem in ga zažgali! Tomića so pa tudi zaprli brez vsake sodnijske razprave in razsodbe. V ječi je že stiri leta in pol.

Angleška zbornica

razpravlja o adresi na kralja. Min. predsednik Campbell-Bannerman je izjavil, da napreduje sicer dela maroške konference počasi, a uspešno. Angleška podpira s svojim vplivom Francosko, ne da bi pri tem trpelo prijateljstvo do ostalih držav. Glede „homerule“ je izjavil Chamberlain, da bo nasprotovala opozicija. Z ozirom na Transvaal je izjavil Campbell-Bannerman, da želi vlada ustanoviti zvezo držav v južni Afriki. Na Irskem pa

ščanski človek bi moral po njih mislih ostati suženj.

Ko je tako izlil g. Krejči svojo srčno žalost nad dejstvom, da se v ljudski šoli razlaga tako malo „antiške kulture“ in laskavo opozoril učitelje (pag. 38), da „naobrazba, kakršno sprejemajo na današnjih zavodih, ne zadošča niti za najprimitivnejši pouk kulturne zgodovine“, bi človek pričakoval, da se zavzame Popotnik z vso vnebo za vpeljavo latinščine in grščine v ljudske šole ali saj v učiteljišča, da se tako odpravi poteza nedemokratičnosti in razlika med „inteligenti in plebsom“. Toda ne! Preseneti nas ta pedagoški in znanstveni list z drugo razpravo drugega pedagoga, g. Janka Bratine „Kaj znajo naši gimnazijci“ (pag. 53) Sicer tudi gosp. Bratina ne razklada svojih misli, za kar mu je gotovo hvaležen vsak razumnik, ampak on sloveni takorekoč presto nemški članek imenitnega pedagoga F. H. iz revije „Der Weg“.

Gimnazijam, njih učnim načrtom in uspehom se huda godi v tem članku. „Religija“, menita F. H. in Bratina, „je gimnazijcu potrebno zlo, ki ga moti navadno en-

namerava odpraviti vlada izjemne zakone. Irec Remond je izjavil, da hočejo Irci doseči vse svobodščine za Irsko. Sedanja vlada bi morala jamčiti za homerule v teku 20. let.

Splošna volivna pravica na Italijanskem.

Tudi na duri italijanske zbornice že trka vprašanje o splošni volivni pravici. Zahteva vsa skrajna levica ital. drž. zbora in Sonnino se pač ne bo mogel ogniti temu vprašanju. A v Italiji niso le edino zadovoljni z zahtevo splošne volivne pravice za moške, zahtevajo je tudi za ženske.

Sestanek angleškega kralja in nemškega cesarja.

Iz Kodača poročajo, da angleškega kralja ni bilo tja, ker ima doma mnogo posla, a da se bo sestel skoro z nemškim cesarjem v Sredozemskem morju.

Maroška konferenca.

„Matin“ poroča, je posredoval cesar Franc Jožef pri nemškem cesarju Viljemu, da bi se približali Nemčija in Francija glede spornih vprašanj v Maroku. Bajce namerava posredovati tudi ruski car.

Listi priobčujejo soglasna poročila, da je maroška konferenca izjalovljena.

Italija ob Adriji.

Zadnje čase smo čuli o naših vesteh razna dementiranja, posebno se je demeriralo, da Crna Gora na avstrijski meji gradi trdnjavo, predrznost dementijev je bila celo tolika, da so dementirali vesti o laških vohunih. Da bodeta „Narod“ in „Soča“ vedela, kaj je na tem dementiranju in da so bila „Slovenčeva“ poročila, ki so povsod vzbudila veliko pozornost, resnična, priobčujemo poročilo, ki ga ima iz Trsta „Neue Freie Presse“, gotovo bolj informiran list, kakor sta „Narod“ in „Soča“. Poročilo se glasi:

„Pred dela za trdnjavo Njeguš so se že začela Ko sem 4. t. m. potoval iz Cetinja v Kotor, srečal sem nekoga znanega mi italijanskega inženirja s tremi delavci, ki so merili. Ta inženir je italijanski ženijski častnik. Na iztočni obali jadranskega morja je na stotine italijanskih turistov s fotografirskimi pripravami. Očividno delajo, kakor so Japonci delali v Mandžuriji pred vojsko. Bejim se, da pride nenkrat do presenečenja. Naši konzuli o tem vedno poročajo na Dunaj, a ondi pedcenju jejo nevarnost.“

Svica ojačuje svoja obrambena sredstva.

Svicarski zvezni svet zahteva, da dovoli zvezina skupščina 10,400,000 frankov za pomnožitev streliva, 2,515,000 frankov pa za nabavo novih gorskih topov za pomnožitev dozedanjih 4 gorskih baterij po šest topov v šest novih gorskih baterij s 4 topovi.

Nemci na Kitajskem v nevarnosti.

Naš kitajski dopisnik nam piše iz Tsinanfu: Danes predpoldne — novega leta dan — sem govoril z možem, ki pozna razmere — zlasti nemške — v Santungu bolj ko marsikdo. Pravil mi je, da so razmere v Santungu za Nemce prav slabe. Pred kratkim so mislili Nemci v bližini Tsinanfu koptati prem. g. A vsled skrajno neugodnih okoliščin dela ne marajo pričeti. Pravijo

krat na mesec v razredu in vsako nedeljo zjutraj v obliki maše... Pri besedah denar, menjica, eksport, družba itd. si gimnazijec ne misli nič, o kupčiji pa ne vé ravno tako nič... O politiki ne more govoriti kot maturant, ker ne zna; plesati ne zna, ker je bilo prepovedano, literatura mu je tuja, umetnost še bolj itd. Čudno le, da odpira „Popotnik“ svoje predale tudi siromakom, ki imajo gimnazijo za seboj! Ubogi gimnazijci! Ali bi ne kazalo pošiljati jih rajše na učiteljišča? Toda kaj, ko smo slišali ravnokar, da tam naobrazba ne zadošča niti za najprimitivnejši pouk kulturne zgodovine!

Niti plesati ne znajo gimnazijski maturantje! Človek bi mislil, da se je izvil ta vzdih iz duše slovečega profesorja plesne umetnosti, g. Morterre, ki poskrbi vsako leto za najvišjo in najpotrebnejšo izomiko naše mladine. Gospod Bratina, ali poznate g. Morterre? Če ne, bridko obžalujemo in razumemo, da Vaša naobrazba ne zadošča niti za najprimitivnejši pouk kulturne zgodovine. Če ga pa poznate, morate pritrditi, da se naši gimnazijci srečni kot sodobniki pro-

namreč, da se boje preganjanja. Med Kitajci namreč vre. Hočeje pognati Nemce ne samo iz Santunga ampak tudi iz Tsingta. Nemci se v zadnjem času Kitajcem silno prilizujejo, a to jih najbrž ne bode rešilo iz opasnega položaja.

Koliko je na tem resnice, mera povedati prihodnost. Samo to je gotovo: Kitajska dežela je vulkan, ki danes mirno spi, a čez noč lahko strahovito izbruhne.

Več priobčimo v daljšem članku.

Rusija.

Včeraj se pričeli v Ozakovu sednijsko razprave proti poročniku Schmidtju, voditelju mornariškega upora v Sevastopolu. Schmidt se zdi bolan. Njegovi sorodniki niso dobili pravice, da bi ga obiskovali v zaporu. Mesto so močno zastražili, došli so kazaki iz Odese, v pristanišču so pa pripravljene vojne ladje.

V baltičkih provincah je prestopilo nad 3500 oseb v protestantizem.

Novi francoski predsednik.

Včeraj je Fallières prvič predsedoval ministrskemu svetu. Izrazil je željo, da bi uspešno sodelovali za blagor Francoske. — Rouvier je naznanil, da bodo volitve v zbornico 29. aprila in 13. maja. Posvetovali so se tudi o Fallièresovi poslanici na zbornico in senat. Novi predsednik pozivlje vse republikance, naj mu olajšajo nalogo. Nič ne bo motilo armade v njenih pripravah za obrambo države. Najgotovejše varstvo miru je močna armada. Spomenica konča, da hočejo vdani sluge demokracije delati na zboljšanje človeške družbe in ostati zvesti kultu domovine. Frazel!

Dnevne novice.

Okrajni glavar Orešek iz Krškega je v resnici izgubil od 11. t. m., kakor smo poročali. C. kr. deželni vladi je naznanil g. Fr. Kambič, da je videl okr. glavarja Oreška začetkom prejšlega tedna v Ljubljani v Kolodvorskih ulicah. Imel je dolg črn površnik in črn klebuk. Govori se, da je g. okrajni glavar bil zadnji čas že nekaj zmešan.

K odpadu iz katoličanstva pezivlja glasilo odpadnika, bivšega avstrijskega častnika Etbina Kristana „Rdeči Prapor“. Ker ve, da celo oni mali del slovenskega delavstva, ki je v soc. dem. vrstah, neče o odpadu od katoličanstva ničesar slišati, pa pripoveduje v listnici uredništva, kako se naznanja v Avstriji odpad. Pripoča tudi seveda ravnatom učitelju na Gorškem, naj ustanove društvo po vzorcu „Freie Schule“, ki naj bi stalo „izven strank“. Sploh zadnji „Rdeči Prapor“ mr-goli napadov na katoličanstvo. Nasipati meraje peska v oči svojim vernim pristašem zaradi izgubljene lahkomišljene vzprijazene trboveljske stavke, zaradi propada ljubljanskega soc. kons. društva in drugih nezgodic v stranki. zato se jim pa zdi boj proti „popom“ in katoličanstvu najboljšo sredstvo. To je seveda lažje, kakor pa izboljšati položaj kakemu delavcu ali delavki. Res smešni pa tudi neumni delavski voditelji so ti odpadniki!

Trgovci in slovenska korespondenca. Najbolj trdo kožo v narodnem oziru, kar se tiče dopisovanja, imajo posebno nekateri, celo radikalno na-

fesorja vseh plesov, gospoda Morterre, kakor se je srečnega štel Platon, da je živel za modrega Sokrata.

Ampak malce aristokrata ste, gospod Bratina, in nasprotnik tovariša Svobode. Doslej se je očitalo imenitnim gospodom, da znajo samo plesati in lawn-tenis igrati, plebejci pa da zanje delaje po pisarnah in marsikak demokrat je pisano pogledal za mladim baronom, ki je hitel z raketom (izgovarjaj raket) pod pazduho v gosposko družbo, češ, največ aktov se reši s tem, da jih pustiš ležati. Zdaj pa nas poučuje pedagogiški list, da utegne biti ta naobrazba edino prava.

Ko pa je pošiljal „Popotnik“ skoz več člankov starožidovske bajke in religijo in Boga v pekoj, zahvali zopet (pag. 60) Boga, da Slovenci še nimamo mnogo slabih knjig, in začudeni se spogledajo bralci katerega Boga da misli in na kateri formalni stopnji. Sam Bog razumi ta nasprotja, ki stoje v vsaki številki tega lista neovržno!

x.

rodni trgovci. Ne le da dopisujejo s trgovci v inozemstvu izključno le v nemščini, celo domačim odjemalcem v lastni deželi, na Kranjskem, pošiljajo nemške dopise in račune oziroma take sprejemaje. Nimamo pravega izraza, s katerim bi pravilno označili tako postopanje, ta škandal že meji na narodno izdajstvo. To je vendar unicum, če slovenski trgovec slovenskemu sodrugu dopisuje v nemščini; to se mora pibiti, za danes le splošno, prihodnjič pridemo z imeni na dan! — Kako pravi Vesel-Koseski? „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“

„Kamniški tehant na delu.“

Pod tem naslovom je prinesel sobotni „Narod“ notico v kateri jadikuje, da so komaj dobili volilne legitimacije za trg. in obrtno zbornico, pa je že „spustil tehant vse svoje pse na lov za legitimacijami.“ Seveda povdarja posebno predrznost teh „lovskih psov“, ki si upajo priti celo k „zavednim“ ljudem. Nadalje besediči — gotovo eden „zavednih“, — da se hoče „tehantova stranka“ pelastiti trg. in obrtne zbornice radi tega, da podaljša življenje jetičnim konsumom in seveda ne prezre „obsežnih trebuhov“. (Posebno kamniški tehant, kdor ga pozna, vé, da ima grozno velik, obsežni trebuh.) Nadalje dela tudi kranjske „klerikalce“ odgovorne, da vladajo v Avstriji tako žalostne gospodarske razmere in pravi, ako klerikalci postanejo gospodarji trg. in obrt. zbonic, potem jim seveda ne preostaja družega, nego — štrik. Končno pa seveda grozi, da se morata „tehant in kaplan“ mirno zadržati, drugače, svet čuj in glej, bo priobčil „kapitelj o požrešnosti in nečistosti“. — Mi danes najprve pohvalimo vse tehantove pse, ki imajo pogum iti k zavednim ljudem in agitirati. Kličemo jim: Le tako naprej! Zavednost in pamet „Narodovega“ dopisnika, mislimo se bo vsak branil vzeti v zakup, gotovo je pa on najspesobnejši kandidat za — „štrik“. Da ni naša trg. in obrtna zbornica ena prvih, sme povedali v soboto v posebnem članku. Vprašamo pa dopisnika: Ali trgovska in obrtna zbornica skrbi za trgovce na ta način, da ako pride v zbornico ob četrt na 12. uro kak trgovec ali obrtnik iskat pojasnila in želi „gospoda dohtar tajnika“, se mu pravi: Gani, ako pa pride dotičnik ob tričetrt na 12. uro, potem se pa pravi: „Je že odšel“. Tako je in ako želi g. dopisnik, mu bodemo postregli še z marsikatero rožico od trg. in obrtne zbornice, da bo zvedel, koliko koristi imajo trgovci in obrtniki od naše zbornice, kakor je zdaj. Torej le zavedno!

Ljubljanske tvrdke, ki agitirajo za liberalno stranko, so dalje: Sarabon, Perdan, Seunig. Dalje sledi... Za tvrdko I. C. Mayer je razpošiljal pozive, da se mu naj pošljejo glasovnice, tudi Tekavčič.

Srbska meja in uvoz prešičev v Avstrijo. Iz mesarskih krogov se nam poroča: Občinski svet se je v svoji seji dne 6. t. mes razgovarjal tudi o uvozu živine v Avstrijo, zlasti v naše, srbski meji najbližje kraje ter stavil primerno resolucije na deželno vlado. Kakor kažejo zadnje vesti, se utegne meja kmalu zopet odpreti, zato ne bode neumestno opozeriti visoko državno vlado na sledeče. Znano je, da se uvaža iz Srbije k nam zlasti mnogo prašičev. Vsi ti transporti pa se uvažajo po Ogrski skozi Ujvidek na Budimpešto, kjer ostane žival celih 40 (štirideset) dni v kontumacu. Šele po preteku te dobe, se ekspedira na razne strani. Lahko si je torej misliti, kako izgleda žival po tem času! Mi trdimo: Ogrev se prime meso in mast, nam pa ostanejo le kosti. — Zato naj merodajni faktorji ukrenejo, da se izvrši uvoz prašičev direktno v Cislajtanjijo po najkrajšem potu, a naj se zgrade v primernem kraju kontumačni hlevi, da bo tudi dobiček v naših rokah, a ne v onih — požrešnih Mažarov.

Postni pastirski list ljubljanskega knezoškofa je pravkar izšel. Obravnava precej obširno razna aktualna vpraša-

nja, na pr. o splešni in enaki volilni pravici, o nerazrušnosti sv. zakona i. t. d.

— **Prebrisan uzmovič.** Gosp. I. Recelj, kolar in izvošček v Kandiji je dobil dne 16. t. m. zvečer od nekega gospoda 2 bankovca po 20 kron za vožnjo. Ta denar je priležil svoji bilježnici, katero je vtaknil v žep vrhne suknje. Na to je bil zvečer v novomeški kavarni, kjer je obesil suknjo na obešalo. Drugega dne išče v bilježnici omenjena bankovca, pa jih ne najde. Ko je vse kote zaman preiskal, padel je sum na nekega fanta, ki je bil aretiran. Ko pa je g. Recelj nato javno se izražal, da mu na tistih dveh bankovcih prav za prav ni veliko ležeče, marveč le na bilježnici, kjer je mnogo važnih bilježkov, računov i. t. d., prišla je bilježnica nakrat na dan. G. kavarar Damisch je drugega dne ob 11. uri dop stresal na verandi zunaj živež za ptičke, tedaj še ni ničesar opazil. Ko pa je po kosilu na to zopet prišel na verando, dobi na svoje začudenje dotično bilježko podtaknjeno na vnanjem robu verande. — Lastnik je na to bilježnico natanjko pregledal in našel vse v redu — izven omejenih 2 bankovcev. Ker je bil aretirani deček med tem v zaporu, je torej izključeno, da bi on okradeno bilježnico nazaj prinesel in so po nedolžnem zaprtega takoj izpustili. Če je bilo g. Recelju le na bilježnici ležeče, tatu pa na bankovcih, sta s tem oba poravnana.

— **Veliko ogorčenje med Dolenjci** je napravila zadnja odredba glede zapruje prašičjih sejmov v Novomeškem, Krškem in Crnomaljskem okraju. To ogorčenje je tem opravičeneje, ker kakor se čuje mnoge županstev te krute odredbe v nedelje niti ni dalo oklicati (najbrže takrat še odredbe dobilo ni) in ljudstvo je prignalo na zadnji sejem od daljnih krajev prašiče, pa se je moralo vrniti nazaj, — sejem je bil že prepovedan.

— **Poročil** se je 19 t. m. v St. Vidu pri Zatični g. dr. Gabriel Hočevar z gđ. Josipino Kristanovo. To je v enem tednu že druga poroka v občespeštvani Kristanovi družini. Prejšnjo sredo se je namreč poročila starejša hčerka Julijana z g. Fr. Drakslerjem, posestnikom in organistom na Primskovem. Iskreno čestitamo!

— **Huda nesreča.** Iz Sepulj nam pišejo: V petek dne 16 t. m. se je dogodila tu velika nesreča. Desetletni Josip Cefuta, po domače Čotkov, in njega 60 letni oče Josip Cefuta sta v senožeti sekala hraste. Nesreča je hotela, da se je drevo o padcu tako nagnilo, da je padlo mlademu Cefuti čez prsa in ga stisnilo s košatimi vejami tako silno, da je siromak vsled zadoblenih ran v nedeljo izdihnil svojo dušo v velikih bolečinah.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Iz pisarne „Dramat društva“ se poroča: Ker zaradi raznih ovir operni zbor ni imel dovolj skušenj za Dellingerjevo opereto „Don Cezar“, se premijera edgodi na dan 2. marca. Zato pa se jutri, v četrtek ponavlja prvič Burnetteva drama „Mali lord“. — Glavno ulogo, dečka Cedrica igra z izredno gracijo gospa Kreisova Patočkova. — Se ta mesec gostujeta skupno na našem odru g. Misa in gospa Mila Dimitrijević, člana zemaljskega kazališča v Zagrebu.

— **Spomladno potovanje eskadre.** Govori se, da nastopi c. in kr. eskadra na spomladno sedemtedensko potovanje ter da obišče več pristanišč Sredozemskega morja. Eskadri, sestoječi iz vojnih ladij „Habsburg“, „Babenberg“, „Arpad“, „Sv. Jurij“ in „Huszar“ bo poveljeval kontraadmiral Jedina.

— **Iz Mengša.** „Narod“ je prinesel jako oster dopis, v katerem napada tukajšnja obrtnika Pečnika in Vidalija in učitelja Petra Sirca zaradi samonemških napisov. Mi ta dopis popolnoma odebavamo. Tolaži nas le, da to niso — naši pristaši. Sicer je bilo precej šuma po Mengšu zaradi tega dopisa, češ, kdo je pisal. Resnica pa je, da so samonemški napisi sramota za slovenski trg. Obrtnikom je lažje to opravičiti, ker so dotične table že nad dvajset let stare in napisi skoro nečitljivi, ali učitelj, ki hoče biti narodno napreden, bi pa že lahko vedel, kaj zahteva slovenska zavest. V zahvalo pa, da je „Narod“ tako napadel učitelja Petra Sirca, je pa ta agitiral za liberalne kandidate pri volitvi za obrtno zbornico. Žal, da mu je šlo več poštenih volivcev na led, ker niso vedeli za kaj se gre, Sirc pa ni hotel pokazati svoje barve, dasi vsi vedo, da je liberalalec in neprijatelj naša oseba. Drugič več pozornosti!

— **Poročil** se ba 22. t. m. gospod Janko Herakovič, trgovec v Sv. Križu pri Kostanjevici z g. Marijo Grigovičovo Blo srečno!

— **Iz Višnje gore** 20. febr. 1906. Tudi v našem okraju mnogo volilcev trg. in obrtne zbornice ni dobilo glasovnic. Bati se je, da izostale glasovnice uporabi za svoje namene liberalna stranka. Pritisk je bil na vse tukajšnje tr-

govce od ljubljanskih tvrdk velik; imena so na razpolago. V pobiranju glasovnic za liberalce se je posebej odlikoval naš nadučitelj. Tudi priznani pristaši naše stranke so mu dali glasovnice. misleč, da jih pobira za našo stranko — Oklicanih je bilo tu ta predpust 17 parov, kar je zelo mnogo. — Zivinski semenj v Višnji gori 19. t. m. je dobro vspel, bile je mnogo živine in cene visoke.

— **Učiteljska vest.** Na Vič pride kot suplentka gđ. Hermina Pellan na mesto gđ. Ane Podrekar, ki je zaradi bolehnosti dobila dopust.

— **Iz dolenske Št. Vidske doline.** Mrtvim spoštovanje! Ko je ležal na mrtvaškem odru Grbčev France, čula je pri njem ženska, ki je znana radi strupenega „jezička“ in je vpride mrliča čvekala razne neumestne neslanosti o rajniku, da se je občinstvo, ki je hodilo kropit pokojnika, zgražalo nad tem početjem. Omenjena oseba ima od tega, da čuje pri mrličih, popravljaja grobove itd., dober zaslužek. Radi tega naj gleda na to, da se bode znala pri mrličih dostojno in spoštljivo obnašati! — Pri pogrebih se vidijo česte trakovi z nemškimi napismi, kakor n. pr. „In Gottes Hand — Schlummere sanft“. Na narodnost dotičnega trgovca v St. Vidu apelujemo v teliko, da ne naroča in ne prodaja takih trakov; ako ne dobi slovenskih, bolje nebenih. — V „Narodu“ neki pritepen liberalček neprenehoma piše o našem g. kaplanu. Preneumno je njegovo čvekanje, in nam le kaže, kako nizko je padla liberalna stranka, da take smeti pobira.

— **Iz Novega mesta.** Varnosti življenja ni siguren, kdor misli potovati iz Novega mesta na koledvor. Na državno cesto širle skale, ki se znajo vsak hip odtrgati. Ko bi imel berač pred svojo bajto kolovozni ali pešpot s take nevarnostjo, davno bi mu bila že politična oblast zaprla pot. Opomin ta ni prvi; Bog daj, da bi izdal in preprečil velike nesreče! — Veselica pustnih krofov pri gospodu Jakšetju v Kandiji se je prav izvrstno obnesla. Dasi ni bilo posebnih valbil, bil je zadnji prostorček zaseden. Dasi mešana družba, bilo je vse veselo. A gosp. Jakše v Kandiji toči tudi vino, da je veselje. — Hotel „Pri Pošti“ ima sedaj v oskrbi g. Kōnig. Kolikor sme se dosedaj zamogli prepričati, izkuša gospod na vsak način tako mestjanom kot kmetom z dobro pijačo in fino postrežbo ustreči. Postelje so jako po ceni, omnibus pa vozi k vsakemu vlaklu.

— **Razpisana** je služba poštnega odpravnika na c. kr. poštnem in brzojavnem uradu III/4 na Suhoru pri Metliki okraj Crnomelj. Skupni dohodki znašajo 1135 kron. Uradna oprava, prostor ter stanovanje je brezplačno na razpolago Ker je kraj lep in prijeten, se nudi presilcem lepa prilika.

Ljubljanske novice.

lj **Afera Hribar-Proseno.** Sodnijska obravnava v tej zadevi se vrši jutri ob 4. uri pop. pred tuk. okr. sodiščem. Kakor znano, toži župan g. Hribar obč. svetnika g. Prosenca radi razžaljenja časti.

lj **Leonova družba.** Danes ob 1/8. uri zvečer v mali dvorani „Uniona“ predavanje g. dr. Jeršeta o vplivih milieua na svobodno volje.

lj **Goljufiv kolporter.** Pri neki tukajšnji tvrdki službujoči raznašalec knjig in časopisov, 23letni V. G., je bil tri tedne na potovanju in je prišel šele zadnje dni v Ljubljano. Po raznih veselicah je zapravil 178 kron denarja, katero vsote bi bil moral izročiti tvrdki. Ker pa denarja ni več imel, je pisal svojemu očetu in ga prosil, naj plača zanj omenjeno vsoto, sam pa je neznano kam pobegnil.

lj **Vse za pijačo.** Zadnje dni je imela policija zaprtega nekega delavca, ki je hotel odpotovati v Ameriko brez vsakih izkazil. V zaporu je pa bil tudi hlapec F. L., katerega je ta naprosil, naj gre k njegovi teti, ki živi v Ljubljani, da naj bi brzojavila po njegove delavske bukvice. Hlapec pa, ko je prišel iz zapora, je poiskal nekega svojega prijatelja, s katerim je šel k delavčevi teti in ji natvezil, da je njen nečak zaprt. Ker ga je pa sram, da bi se moral peljati k sodniji v „zelenem vozu“, jo prosi, da bi mu dala 2 kroni za izveščka. Ko sta denar dobila, sta jo z veseljem srcom krenila v prve gostilno in denar zapila. Pijačo bodeta pa sedaj najbrže „zalila“ z ričetom.

lj **Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** ima jutri 22. t. m. ob pol 8 zvečer v mali dvorani hotela „Union“ svoj redni občni zbor. Važno je to zborovanje zaradi tega, ker se gre zato, je li naj to društvo še nadalje posluje ali ne. V zadnjem času pričela se je akcija, da se združijo vsa društva hišnih posestnikov v Avstriji v mogočno državno zvezo, ker le na ta način je mogoče z združenimi močmi nastopiti potom zakonodajstva za zboljšanje neznesnih bremen po-

sestva v Avstriji. Vsako društvo hišnih posestnikov pa ima poleg tega še veliko lokalnih težej, katerim je pa edine le mogoče rotom stanovske organizacije priti v okom. Če se drugi stanovi združujejo, zakaj bi bili posestniki malomarni in pustili, da se preide preko njih na dnevni red. Zaradi tega naj bi bila udeležba pri tem občnem zboru živahna, in naj bi hišni posestniki v tem velevažnem gospodarskem vprašanju kazali svojo solidarnost. Pogrešali smo do sedaj to solidarnost. Sedanji občni zbor naj bo preobrat. Ako se to zgodi, bodo hišni posestniki kmalu preverjeni, da njih težnjam pomaga edino le stanovska organizacija.

lj **Gospa Dragutinović,** članica slovenskega gledališča, je povabljena v Zagreb. Kot gost bode igrala n. „Domišljati Anatol“ in „Moč teme“. Zelimo uspeha!

lj **Redne pevske vaje pevskega zbora „Glasbene Matice“** pričajo danes v sredo, dne 21. t. m. in se nadaljujejo za ženski zbor vsako soboto in sredo od pol 6 do pol 7 zvečer; za moški zbor pa vsak ponedeljek in vsako sredo od 8 do 9 ure zvečer. Ker je do priveditve drugega koncerta le malo časa več, naprošajo se častiti člani, da se udeležujejo pevskih skušenj redno in polnoštevilno.

lj **Občni zbor Marijine bratovščine.** V mali dvorani „Mestnega doma“ se je vršil preteklo nedeljo občni zbor moških udov pogrebne družbe „Marijine bratovščine“. Zborovanje se je vzlic obilnega števila članov vršilo mirno po programu dnevnega reda. Pri dopolnitvi volitvi so bili v odbor zopet voljena dva prejšnja člana in sicer gospoda Franjo Majer, kateremu je odbor zopet poveril načelnništvo, za podnačelnika je Franjo Jeločnik in Francišek Skof. Na novo je bil voljen v odbor g. Franjo Bergant. Računskim preglednikom so imenovani gg. Mihael Jeločnik, Ivan Jakopič in Adolf Reich. Kako uspešno da društvo deluje, dokazuje dejstvo, da se je izdalo za pogrebe 8166 K 62 v. in da znaša društveno premoženje 50.425 K 60 v. Glede priveditve pri bodočih pogrebih na novo pokopališče se ni mogle nič definitivnega skleniti, ker nima društvo v tem oziru nikakoršnih navodil, pač pa se je v to svrhu pooblastil odbor, da ukrene pravočasno vse potrebno. Izvanredni občni zbor bo nato odobril odboreve sklepe ali pa po kakšnem pametnem nasvetu, kaj preduriti. Želeti bi bilo le, da bi se pomnožilo število članov, ki jih je zdaj 2307, tekom letošnjega leta.

lj **Vjela sta se.** Predsinočnjim sta prodajala v neki gostilni v Koledvorskih ulicah, brezposelaj dimnikarski pomočnik Gajetan Haubenhofer in njegov tovariš Alojzij Aunitza sivkast površnik nekemu navzočemu gostu. Ker je Haubenhofer prodajal tudi medene prstane, se je zdel gostilničarju sumljiv in je poklical policijo, katera je oba zaprla. Haubenhoferja se je sumničilo, da je površnik ukradel, vendar se je pa ta izgovarjal, da je površnik kupil od nekega mešarskega vajenca in ker je denar potreboval, ga zopet prodal. Konačno se mu je pa le dokazalo, da je Haubenhofer površnik ukradel v nekem tukajšnjem hotelu. Ker je vedel o tatvini tudi Aunitz in skupiček za površnik pomagal zapiti, se oba izročili sodišču.

lj **Smreke** se bodo prodajale iz drž. drevesnice te pomlad po 4 K za tisoč komadov.

lj **Kolisej** je bil včeraj predan.

lj **Pobegnil** je Jožef Benčina od 17. pešpolka.

lj **Umrla** je gospa Marija Jonke roj. Kalšek, stara 80 let. N. v m. p!

lj **Panorama kosmorama.** Dolgotrajna in krvava vojska na daljnem vzhodu med Rusko in Japonsko vzbudila je v nas posebno zanimanje do slednje, zlasti širšo javnost, kateri je bila Japonska doslej deveta dežela. Vožnja do tja je tako dolga in draga, da izmed nas javaline kdo pride v Japan drugače, kot v panorami. Ta teden ima panorama-kosmorama razstavljene prelepe slike iz Japonske, zato bo gotovo vsakemu ustreženo, da bo popolnoma kot v naravi mogli videti one kraje, ki so nam znani le iz tiskanih opisov. Tam vidimo Yokohama, več prizorov iz glavnega mesta Tokio, Ninko i. t. d. Brezštevilna svetišča med bajnolepimi gaj razni parki, v katerih vlada najlepši red in snažnost, nekatere — skoro moderne stavbe, vzbujajo našo pozornost in pričajo, da so Japenci v istini na precejšnji stopinji kulture. Lepe so zlasti pokrajinske slike, cvetoče drevje i. t. d. Obisk tekoče serije moramo le priperočati.

lj **Trpinčenje živali.** V soboto je neki hlapec s smrekami tako preobložil vez, da ga konja po Cojzovi cesti nista mogla izpeljati. En konj je od utrujenosti padel, nakar ga je surovež osuval v trebuh. Ko je policijski stražnik posredoval, da

mora odložiti, ali pa še pripreči, je hlapec tudi tega opsoval.

lj **Dvokolnica ukradena.** Izpred hiše št. 2 na Starem trgu je bila si-neči Marjeti Vaninovi okradena zeleno barvana dvokolnica, vred 28 K.

lj **Izgubljena** je bila rjava boa vredna 17 K.

lj **Umrla** so: Ivana Strazišar, posestnikova hči, 17 let, Krakovske ulica 1, jetika; Marija Arnež, dekla, 62 let, Kolodvorske ulice 3, Cirrhosis revum; Jera Tomše, zasebnica, 69 let, Zaloška cesta 11, ostarelost; Marija Medič, zasebnica, 91 let, Dunajska cesta 46, ostarelost. — V bolnici: Alojzij Golob, krojač, 56 let, spridenje jeter; Veronika Kremžar, strojevodjeva hči, 14 mesec, Laryngitis crouposa; Franja Jamnik, kuharica, 31 let, Ileus emlocanlitio; Josip Lapajne, plačilni marker, 32 let, Septico pyaemia; Alojzij Tranker, delavec, 18 let, jetika; Jakob Dodič, pleskar, 41 let, jetika.

Razne stvari. Najnovejše.

Davek na razglednice vpeleje v Nemčiji. Vsaka razglednica bo obdavčena z 2 pfenigoma. Državni dohodek se na ta način poveča na 10 milijonov mark.

Češki pisatelj Svatopluk Cech in češki črkostavci Društvo čeških črkostavcev v Brnu „Veslav“ je poslalo Svatopluku Cechu ob njegovi 60letnici brzojavno pozdrav. Pesnik je na to brzojavno odgovoril: „Ljubi prijatelji! Vaša brzojavka me je zelo razveselila. Prvi pozdrav k mojemu 60. rojstnemu dnevu se mi poslali črkostavci, tovariši in pomočniki od nas, literarnih delavcev. Srčno sa vam zahvaljujem in želim vaši „Besedi“ mnogo sreče. Udani Svatopluk Cech.“

Bik z 77.000 kron. Na letošnji gospodarski razstavi v Londonu je neki Viktor Dergis iz Argentine v južni Ameriki kupil bika za 77.000 kron. Bik je dobil na razstavi prvo nagrado.

Upri so se vojaški kaznjenci v ječi v Toulunu. Upor so za-dušili.

Stavka v Škodovih zavodih v Plznu postaja vedno bolj kritična. Sedaj so stopili v štrajk tudi delavci, ki izdelujejo mešale. Orožništvo je pojačeno, ker se je bati nemirov. Včeraj so bile v Plznu demonstracije stavkujočih.

Disciplinarna preiskava se je uvedla proti češkemu pesniku Josipu Holyju, učitelju na nekem dekliškem liceju, češ, da je izdal pesmi, ki bi lahko na njegove učenke slabo vplivale.

Nemški cesar in njegove karikature. Na Francoskem je izšla knjiga, kjer so zbrane vse dosedaj natisnjene karikature nemškega cesarja. Knjigo je v Nemčiji cenzura strogo zabranila, a nemški cesar je z njo zadovoljen. Izdal je posebno izjavo, kjer povdarja, da naj puste po njegovi volji vse oblasti te knjigo na miru.

Zdravniki in neozdravljive bolezni. Iz Londona poročajo, da je v državi Ohio zdravnikom dovoljeno dati neozdravljivim bolnikom taka zdravila, ki povzročijo mirno in skorajšnjo smrt. Tako so dovolili neki gospej Ani Hall, da je dala svoji neozdravljivo bolni in težke muke trpeči materi na njeno lastno željo kloroforma, ki jo je rešil kmalu vseh bolečin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 21. febr. Začetkom seje se spominja predsednik Vetter umrlega poljskega poslanca Golowskega. Poslanec Ploj in tovariši interpelirajo, ker se v uradnih publikacijah centralne statistične komisije izpuščajo slovenska imena. Nate se nadaljuje debata o družbah z omejenim jamstvom. V tiskovnem odseku se Poljaki in češki konservativni veleposestniki stavili predlog za reasumiranje sklepa za sprejetje odsekovega načrta. Njihov predlog je bil odklonjen, nar so zapustili s protestom seje.

Dunaj, 21. februarja. Uradni list pri-naša naredbo glede carinskega tarifa. Hkrati objavlja isto uradni list v Budimpešti.

Dunaj, 21. febr. Dr. Gross, profesor cerkvenega prava, je umrl.

Budimpešta, 21. febr. Koalicija je sklenila prihodnjo nedeljo po celi deželi prirediti protestne shode, na katerih bi poslanci poročali. Ministrski predsednik je te shode prepovedal, češ da bi prevec razburili ljudstvo. — Koalicijski poslanci so se danes udeležili črne maše, ki jo je daroval podpredsednik kat. ljudske stranke opat Molnar. Navzočih je bilo kakih 30 do 40 poslancev.

Budimpešta, 21. febr. Po črni maši se so vstopiti dijaki pred cerkvijo in čakali poslancev. S 3 zastavami, počej Košutovo himno in revolucionarne pesmi so demonstrirali. Pred hišo neodvisne stranke so priredili ovacijo. Nabrala se je množica, ki se je zapletla v boj s policijo in metala kamenje. Policijski komisar in en policist sta ranjena. Pet dijakov in en demonstrant je zaprtih.

Reka, 21. februarja. V tovarnah za čokolado, za petrolej, za luščenje riža in za torpede traja štrajk nadalje. Tudi v tobačni tovarni štrajkajo vsi delavci in delavke. Zastopnik finančnega erarja se pogaja s štrajkovci. Ker pa vztrajajo isti pri svojih zahtevah, je zastopnik finančnega erarja izjavil, da se tobačna tovarna zapre.

Trst, 21. februarja. Stavkujoči kurjači in mornarji so sestavili svoje zahteve glede plač.

Reka, 21. febr. Delodajavci so naznanili, da jutri izroče policiji knjižice vseh delavcev, ki ne pridejo na delo. Zdej stavka: 2800 tobačnih delavk, 280 delavcev v lupilnici za riž, 360 v petrolejnici, 800 v papirnici, 140 v čokoladni in 140 v kemični tovarni.

Reka, 21. febr. Vse vojaštvo, okoli 2000 mož, je pod poveljstvom brigadnika Matuška. 3000 tovarniških delavk je prišlo danes na shod. Delavstvo je mirno.

Zader, 21. febr. Parnik „Zriaski“ hrvaške parobrodne družbe se je razbil pri Loparu na otoku Rabu.

Bukarešt, 21. febr. Avstrijski poslanik je obiskal min. predsednika in izrazil željo, da se spor med Rumunijo in Grško poravnava.

Belgrad, 21. februarja. Avstro-rbški spor bo v kratkem poravnal.

Peterburg, 21. februarja. Witte je v ministrskem svetu pozval Durnova, naj naredi konec samovolji gubernatorjev. Durnovo je hotel takoj odstopiti, a je obljubil, da bo izpolnil željo Wittejevo. Svoje tovariše je Witte pozval, naj pri prihodnjih volitvah izpolnjujejo vladni program. Več ministrov hoče odstopiti.

Peterburg, 21. febr. V Herzonu so odkrili izdelovalnico bomb. Dobili so 5 izdelanih in 9 še ne nabasanih bomb.

Peterburg, 21. febr. V Ašabadu so umorili generala Darbicha.

Tokio, 21. febr. Mikado je sprejel v avdienci angleškega princa, ki mu je izročil red hlačnega traku. Potem je princu vrnil obisk in mu podelil najvišji japonski red.

London, 21. febr. V angleški Nigeriji se zamorci uprli. Pet častnikov in ena kompanija vojakov je umorjenih. Vlada je poslala 3 kompanije, da potlačijo upor.

London, 21. februarja. V vojaškem skladišču se je zgodila eksplozija, ki je umorila več oseb.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
20	9. zveč.	737.0	2.8	brezvetr.	obl.	
	7. zjutr.	737.3	1.3	sl. svzh	megla	0.0
21	2. pop.	737.4	1.9	"	dež	

Srednja včerajšnja temp. 2.2°, norm. -0.3°.

Naravni brinjevec in slivovec kakor tudi drugo naravno domače žganje se dobi pri 318 8-3

F. Pustotniku v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31.

Kompanjon za dobro vpeljano, s stroji opremljeno obrt, katera se peča s cerkvenimi deli v večjem obsegu, se išče. Kapital do 20.000 K. Ponudbe pod šifro „Kompanjon 352“ na upravništvo tega lista. 352 3-2

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 20. februarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majevna renta	100—	100.20
4% srebrna renta	99.90	100.10
4% avstrijska krona renta	100.05	100.25
4% zлата renta	118.25	118.55
4% ogrska krona	95.55	95.75
4% zлата	114.10	114.30
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.50	101.50
4% češka dež. banka k. o.	100.—	100.20
4% z. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.70	107.70
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.50
4% hip. banke	100.—	100.70
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/1, 1/2	316.70	318.70
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.75	101.75

Srečke.	197—	199—
Srečke od l. 1860/4	289.50	291.50
1864	159—	161—
tizske	294—	304—
zem. kreditne I. emisije	296.50	306.50
II.	260—	268.50
ogr. hip. banke	100.—	109—
srbske á frs. 100—	150—	151—
turške	25.30	27.30

Basilika srečke	476—	487—
Kreditne	79—	85—
Inomoške	92—	99—
Krakovske	61—	68—
Ljubljanske	52—	54—
Avstr. rud. križa	33.10	35.10
Ogr.	57—	63—
Rudolfove	71.50	77.50
Salcburške	535—	545—
Dunajske kom.		

Delnice.	126.75	127.75
Južne železnice	672.50	673.50
Državne železnice	1633—	1643—
Avstr. ogrske bančne delnice	669.50	670.50
Avstr. kreditne banke	789.50	790.50
Ogrske	246—	246.50
Zivnostenske	658—	662—
Premogokop v Mostu (Brüx)	535—	538—
Alpinske montan	2654—	2674—
Praške žel. ind. družbe	534.75	535.75
Rima-Murányi	275—	279—
Trbovljske premog. družbe	566—	570—
Avstr. orožne tovr. družbe	158—	159—
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.34	11.39
C. kr. cekin	19.12	19.14
20 franki	23.48	23.56
20 marke	23.98	24.06
Severeiains	117.30	117.50
Laški bankovci	95.60	95.83
Rublji	251.25	252.25
Dolarji	4.84	5.—

Sprejemem takoj 372 3-2

Koncipijenta

Dr. Fran Poček, odvetnik Ljubljana, Stari trg.

Naravni dobri

brinjevec

2487 7 se dobi pri L. Šebeniku v Sp. Šiški.

Vabilo na

redni občni zbor

posojilnice v Radovljici

registrovane zadruga z omejenim poroštvom, ki se vrši

dne 1. marca 1906 ob 3. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1905.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

398 1-1 Ravnateljstvo.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki se je tako ljubeznivo izkazalo meni, mojim otrokom in ljubim sorodnikom med boleznijo kakor tudi ob smrti mojega iskreno ljubljenežega soproga oz. očeta, brata, sina, strica in svaka, gospoda 402

Josipa Lapajne

višjega markerja v kavarni „Europa“ kakor tudi za številno svrnostvo pri pogrebu in za mnoge krasne darovane vence, izrekam najgloblješo zahvalo.

Ravnatoko se zahvaljujem njegovim kolegom za častno svrnostvo k zadnjemu počitku in slavnemu pevskemu društvu „Slavec“ za glnjive žalostinke.

V imenu svojih otrok se zahvaljujem končno prav posebno velenjenim gostom v kavarni „Evropa“ za znaten dar 24 komadov različnih srečk poleg hranilnične knjižice.

Ljubljana, 19. febr. 1904.

Ana Lapajne roj. Bruscha.

Zahvala.

Ob nenadomestljivi izgubi vzoročeta, oziroma tasta in starega očeta, gospoda

Lovro Aljančiča

posesnika itd.

nas je poleg zaupanja v Boga tolažilo splošno sozaljje prijateljev in znancev od blizu in daleč. 399

Ker nam ni mogoče, vsakemu se posebej zahvaliti za izkazano ljubezen, naj tem potom sprejemo vsi blagi prijatelji in znanci pokojnikovi našo prisrčno zahvalo. Posebej pa se še zahvalimo č. gg. duhovnikom iz Križa, Kovorja in Tržica za svrnostvo, g. dr. Jagoditzu skrbnemu zdravniku, ljubim in tako dobr m Tržičanom in vsem, ki so v tako ogromnem številu spremili nepozabnega pokojnika na zadnjem zemskem potu.

V Bistrici pri Tržiču in na Dobravi pri Kropi, 20. febr. 1906.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse povodom dolgoletne bolezni ter tako rane smrti iskreno ljubljenežega soproga

Anton-a Grabec

železn. uslužbenca

v tako obilni meri došle dokaze iskrenega sočutja izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Predvsem se iskreno zahvaljujem gospodom železniškim uradnikom in uslužbenecem, slavnemu veteranskemu društvu ter „Slov. kršč. soc. zvezi“ za tako častno svrnostvo nepozabnega pokojnika na zadnjem potu. Vsem Bog stoter povrni! 396

Ljubljana, 21. februarja 1906.

Jerica Grabec.

LEOP. TRATNIK

visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo cerkvenih posod in 400 orodja. 104-1

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd. Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Prvi vinski sejem v Ptuj

se vrši dné 26. februarja 1906 v prostorih minoritskega samostana.

Ponujali se bodo vzorci letošnjega, prav dobrega pridelka, ter tudi vzorci iz prejšnjih letnikov od vseh vinorodnih krajev ptujskega okraja.

Začetek ob 10. uri dopoldne.

Zelezniške zveze s Ptujem:

Iz Maribora odhod poštnega vlaka ob 8. uri 15 min. dopoldne; iz Ljubljane odhod poštnega vlaka ob 5. uri 15 min. dopoldne; prihod v Ptuj ob 9. uri 53 min. dopoldne.

Odhod iz Ptuja: I. 2. popoldne brzovlak na Pragersko-Maribor in Fragersko-Ljubljana; II. 1/4 6. popoldne poštni vlak na Pragersko-Maribor in Pragersko-Ljubljana.

Ptuj, dné 10. svečana 1906

Za odbor načelnik: M. Brenčič.

384 3-1

Vabilo k domačim plesnim veselicam

katere se vrše

na debeli četrtek ob 8. uri zvečer

na pustno soboto

na pustni torek ob 4. uri popol.

v gostilniških prostorih pri Dachs (Florijanske ul. 33)

na katere cenj. goste najuljudneje vabiva Ivan in Marija Dachs.

Vstopnina prosta. 401 1-1

Odvetniškega koncipijenta

sprejme 1. aprila 1906 ali tudi pozneje v svojo pisarno dr. Matej Pretner, odvetnik v Trstu, Via

396 Nuova št. 13, II. nadstr. 3-1

Leopold Zorè trgovec

403 1-1

Mici Zorè roj. Slavec poročena.

Hranjska gora. dne 5. svečana 1906. Javornik.

Podružnice: Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Glavni trg 4, Češka Lipa, Češka Kamolca, Moravski Zumburg, Schillerjeva cesta 3, Müdling, Fran Josipa trg 9, Novi Jičín, Crna cesta 8, Plzeň in Svitava.

Menjalnice na Dunaju: I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alsvrstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-19

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10. Ako. kapital K 12,000,000. Reser. zaklad K 5,000,000.

Najkulantnejši nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Književnost in umetnost.

*** Slovensko gledališče.** Prelesta glasbena slika je Weisova opera „Poljski žid“, ki nam pri vsaki uprizeritvi bolj ugaja. Ne kmalu pri kakem glasbenem delu sme čuli tako globoko zamišljeno izražanje v orkestru, kot v tej operi. Weis je muzikalni slikar čutstev, ki me vsako nuncanco zase odet s posebnim koloritom, ki nikjer ne kriči, ampak vedno čuva celotno harmonijo. Včerajšnja predstava je bila dobra, vendar pa bi bili želeli nekaj več točnosti od zborov. Njihovi zakulisni pevski nastopi nas pač niso mogli zadovoljiti. Priperočamo tudi mir za kulisami pred dejanjem, zlasti pa med igro. Nov je bil včeraj v ulogi župana Mathiasa g. Raneke. Kde bi ne hvalil tega izbornega igralca, ki se je odlikoval še pri vsakem nastopu. Da se je tudi v tej ulogi izkazal pravega mojstra, nam ni treba še posebej povdarjati. Kako naravno je izražal čut ljubezni do svoje hčere, strah ko čuje med pišem burje žvegljanje kruguljev in ko vstopi žid. Pa oni strah v „sanjah“, ko ga kliče božja sodba, kako na višku dovršenosti je stal tu gosp. Ranek. Smrten strah, kes in žalost, ki prevajajo dušo morilčevu, umel je on tako žive predečiti, da ni mogel bolje. Veselilo nas je videti tudi g. Raneke v tej ulogi poleg g. Oufrednika: saj delo obeh mojstrov se res samo hvali. Gledališče bi meralo biti polno, pa ni bilo. F. K.

*** Za pevsko društva** in za prijatelje petja sploh jako važna novost: Moški zbori, uglasbil Franc Ferjančič. Skladba je obširna in ima naslednji obseg:

1. Budilna (dr. Iv. Ev. Krek).
2. Zlati dnevi (Silvin Sardenko).
3. Lisica in petelin (besedena rodna).
4. Naš prapor (Iv. Kolarič).
- 5., 6., 7. Bog blagoslovi pošteno rodelstvo. (Dr. Ivan Ev. Krek.) Kantata v treh odstavkih.
8. Slovo mrtvim (A. M. Slomšek).
9. Pokojnemu v slovo (Josip Ferjančič).

Skladba izide v par dneh v založništvu „Katališke bukvarne v Ljubljani“ in bo veljala s peštinno vred 2-40 K. Društvom, ki naročijo vsaj osem izvodov obenem, računa založništvo do preklica samo 1-50 K za vsak izved, poslato pa morajo pri poštnih naročilih denar naprej ali pa naročiti po poštnem podvzetju. Tudi velja ta cena same za ona društva, ki naročijo neposredne pri „Katališki bukvarni v Ljubljani“.

*** III. Tantum ergo et Genitori.** Ad IV. veces composuit et admodum reverendo Domino Michaeli Sajč etc. dedicavit Aloysius Mihelčič, organista. Op. 8. Sumptibus auctoris. Typis J. Blasnik. 1906. — Ti trije „Tantum ergo“ so prav dobro uglasbeni za mešani zbor in bodo dobro došli našim cerkvenim pevskim zborom, saj „Tantum ergo“ se pogostoma rabijo in pevci segajo radi po novih skladbah. Vse te tri skladbe so dostojne za cerkev in prav do rabne. Dobivajo se po 50 h iztis pri gospodu skladatelju, organistu v Metliki. F. F.

Stajerske novice.

š Krščansko socialno izdajstvo v Trbovljah. So že tu, krivonosi srakerperji in golče ter upijejo o „izdajstvu“ krščansko socialnega delavstva v Trbovljah. Sicer je nesocialne demokratsko delavstvo v Trbovljah združeno v nestransko „Pazniškem in delavskem podpor-nem društvu“, a za to se ne zmenijo judje, ki mažejo in okužujejo s svojimi poganskimi načeli ubogo zapeljano delavstvo. Samo da morajo udariti po krščanskih socialcih, pa je dobro in jud je desegel svoj namen. Zakaj so bili kršč. soc. delavci proti stavki? Največ iz vzrokov, ki jih navaja rdeči graški „Arbeiterwille“. List piše, da se pričeli stavkati v Trbovljah proti volji socialno demokratske organizacije. Odklonili so trbovljski sedrugi tudi predlog, da posreduje svet za zedinjenje. Že to dokazuje, da rdeči Trbovljčani ne poznajo discipline in zato jim svetuje „Arbeiterwille“ ne mi: Več discipline! Tudi izvaja strokovne socialno demokratske komisije, priobčena v „Arbeiterwille“ piše o trbovljski stavki: V zvezi s trbovljske stavke se je večkrat imenovalo Linhartovo ime. Dejstvo je, da je igral Linhart pri stavki velike vloge in sedel bi kdo, kakor da bi bil Linhart zaupnik „Unije“ ali pa strokovne komisije. Izrecno izjavljamo, da rudarska „Unija“ in strokovna komisija nista nikdar priznali Linharta in da se je vsilil trbovljskim rudarjem proti volji obeh zastopstev. List nato navaja, da ko je postalo v Trbovljah preste mesto delavskega tajnika, je prosil zanj Linhart, a na predlog „Unijskega“ načelnikstva je bil imenovan za tajnika v Trbovljah nek drug sodrug. A trbovljsko delavstvo ni priznalo sklepa Unije in je ostalo mesto tajnika prazno. Linhart je

ostal v Trbovljah in soc. dem. rudarji so ga vzdržavali z zbirkami. Za Linhartovo postopanje soc. dem. rudarska „Unija“ ni odgovorna. Mi same zabeležimo izvajanja graškega soc. demokratskega „Arbeiterwille“. Iz vsega je razvidna judovska umazanost. Raz-loge, zakaj ni stavkale do konca nesocialno demokratsko delavstvo v Trbovljah sme pa navedli v naših poročilih o stavki. Trbovljski rudarji naj izpregledajo in obrnejo hrbet goljufigi soc. demokraciji!

š Gradeo. Predpustna veselica slov. kršč. izobraževalnega društva „Domovina“, ki se je vršila v Steinfeldski dvorani se je prav dobro obnesla. Občinstva je bilo okoli 250. Neumorne je svirala vojaška godba 2. herc bos. pešpelka. Dvorana je bila okusno okrašena. Vsa čast odberu, ki se je trudil za veselico in s tem pripravil graškim širšim slovenskim slojem prav prijeten zabaven večer. Izmed društev smo opazili zastopnike češkega Sokola, sloven. bralnega društva „Naprej“, akad. tehn. dr. „Taber“ in sl. k. akad. dr. „Zarja“. — V sredo, dne 21. t. m. priredi izvenakademična podružnica dr. sv. Cirila in Metoda predpustno ves lice v Steinfeldski dvorani, dne 24. pa češki Sokol v restavraciji „Zum wilden Mann“.

š Burski vojak v mariborski bolnišnici. Minoli teden je prišel v mariborsko bolnišnico J. P a r a d e i s e r, ki je bil v burski vojski. Paraderiser je bil avstrijski kadet. Vsled dolgov je pa moral zapustiti vojaško službo. Sel je v holandsko službo v kolonijo v Aziji, kjer je služil kot seržan. V neki bitki je bil ranjen in dobiva sedaj 400 kron letne podpore od holandske vlade. Od tam je šel k Burom in se je udeležil pod Kristijanom De Wett - om burske vojske, kjer je služil kot kornet. Sedaj potuje mož po svetu. Pod civilno sukajo nosi neko uniformo. Crno sukno, ogrski preperežene, in bele hlače, mehko mornariško čepico na glavi. Na prsih ima več holandskih redov. Ker je rojen Gradčan, prišel se je zdraviti v mariborsko bolnišnico. Pred nekaj meseci je bil v celjski bolnišnici.

š Veselica mladeniške zveze v Jarenini dne 18. februarja se je dobro obnesla. Moral bi biti obenem tudi poučni shod, a žalibog nam je v zadnjem trenutku slavnostni govornik zbolel. Zato pa je govoril na shodu č. g. E. Vračko, ki je posebno povdarjal, kako mora se narodnost pri slovenskem mladeniču naslanjati na poštenost, kakor se naslanja trta na kol. Govor je segel mladeničem res v srce, saj je govornik govoril kakor se mora mladeničem govoriti. Velikokrat je burni smeh govornika prekinil. Navzoči so bili mladeniči iz Jarenine, Sent Petra, Sent Jakoba in tudi en zastopnik iz Sent Ilja. Prvikrat so na shodu nastopili pevci iz Sent Jakoba, katerim se se vsi čudili, da so se v kratkem času tako vrlu izurili. Vsa čast pevovodji g. Bračketu! Tudi v Sent Jakobu se bo kmalu dalo kaj napraviti. Vrlo so pa tamburali mladeniči iz St. Petra. Izrekamo jim tem potom najpri-srčnejšo zahvalo. Tudi občni zbor „Zveze“ je bil ta dan. Mladenič Fr. Sekol je poročal o delovanju „Zveze“ v l. 1905. Blagajničar pa je poročal, da je 39 udov plačalo letnino. Iz celega poročila sme se prepričali, da je „Zveza“ delovala in ni spala lansko leto. Po občnem zboru je bila vesela zabava pri g. Ornigu. — Mladeničev je bilo več ko 150.

š Vlom v lekarno. V lekarno gospoda dr. Höhn v Radencih so vlomili tatje v noči dne 15. t. m. Hoteli so vlomiti v železno blagajno, v kateri je bilo kakih 2000 kron. Toda niso je zmogli. Odnegli so samo nekatere malenkosti.

š 52letna žena zlomila nogo pri plesu. 52letna kmetica Fr. Drobec iz Radenc je šla dne 11. t. m. plesat. Naenkrat je s svojim plesalcem padla in si zlomila nogo nad glezljem.

Koroške novice.

k Súdmarka v Rožeku. Podružnica Súdmarke je imela lansko leto 145 udov. Na glavno vodstvo se je odposlalo 348 K 95 v., podpore pa je prišlo od vodstva v naš kraj 900 kron. Za načelnika sta bila zepet izvoljena c. k. nota i dr. W i n k l e r in c. k. okrajni zdravnik dr. T e b i s c h. Tajnika sta c. k. davčni kontrolor N a g l in A d a m i č p. d. Cvetnik, znan nestrpež, izzivaletc in veliki Nemeč, čeravno se je šele njegov ded preselil iz Kranjskega k nam. Blagajnika sta gostilničar A n t o n B e r n e l d, čigar praded je iz Kranjske in črevljar J a n e z C e k, ki se je do zadnjega časa hlinil Slovincem kot zaveden in navdušen Slovinc. Odborniki so še S i m e n G r ö b l a h e r p. d. Želpračnjak na Zelpračah, V r b l j a n J a s s e r, ki se je tožaril z „Miom“, M i h a P a v l p. d. Bojt. Seveda ne sme manjkati tudi K. S u s t e r p. d. Oštnej v Podgradu, ki se ima nemškemu ruvanju zahvaliti, da kot premožen mož šentjakobske občine ne uživa nobenega vpliva in ugleda. Zanimivo je, da so ravno naši c. k. uradniki najhujši nemškonačionalni agitatorji. Pa so

se lani tako repenčili, ko jim je „Mir“ spraveval nemškonačionalno kosmato vest! — No, pa pravijo nekateri, da naredna šela v bližnjem Sent Jakobu ni potrebna!

k Bistrica v Rožu. „Graz. Tagblatt“ se repenči na gg. dr. E h r l i c h a, R o z m a n a in sodruge, češ da so ustanovili za Psinjo ves, Sveče in Bistrico slov. „klerikalno“ delavsko društvo. List vprašuje vodstvo „žicarije“, ali bo pripustilo, da se delavci na tak način poslovenjujejo. — Tetka se huduje na c. k. pošto, ker ima ta dvojezične tiskovine in pravi, da je to nesramnost in izzivanje — za slov. Rožne doline namreč. — Na koncu pa vzklikne: „Deutscher Michl wach auf!“ (nemški Mihal vstani!) Ne kje pa si nemški Mihal v slov. Rožu? Ce vse karte preiščemo, ne bomo našli nobena nemškega Mihla, pač pa dosti nemškutarke golazni.

k Velikovški nemškutarški delavci so imeli v nedeljo, dne 11. t. m., svoj bal v „Narodnem Domu“. Nekateri se se obnašali skrajno nesramno. Nabiralnik „Ciril in Metodove družbe“ v klubovi sobi so metali po tleh in z negami suvali Slišali so se izrazi: „Smrdljive slov. vžigalice“, „Vindišarska seba“, „Prihodnjo nedeljo bo windischer Beuernball“. V bodočnosti bo že vodstvo „Hranilnice in posojilnice“ skrbelo, da se take nečuvnosti zabranijo.

k Velikovška mestna šola lepe vzgojuje svoje otroke. Dne 15. t. m. se plivali dečki te ponemčevalnice na šolarice, ki so prihajale od druge strani iz „Narodne šole“. Ali so si otroci te sami izmislili?

Iz slovanskega sveta.

sl Rusija daje Turkestan v najem? Iz Peterburga poročajo iz baje dobro poučenega vira, da namerava Rusija dati Turkestan na 36 let v najem nekemu ameriškemu trustu, ki bi imel pravico izrabljati deželo v trgovinske in industrijalne namene. Po 36 letih ali za določeno odškodnino že po 24 letih pripadlo bi Rusiji vse, kar je trust v Turkestanu napravil. Trust bo namreč zgradil mnogo železnice, plača jamstva kontokorente 400 milijonov ter se zaveže rabiti samo ruski materljal in ruske delavce.

sl Zanimiva obravnava se vrši na Bolgarskem. Neki Evlegij Georgijev je zapustil vodji narodne bolgarske stranke, Gešovu, kakor ta zatrjuje, do 20 milijonov. Temu so se uprli Georgijevi rejaki, češ, da je opo-

roka ponarejena. Stvar se je obravnavala v Sofiji, ker je tam Georgijev umrl. Bolgarski prvak C a n k o v je tam izjavil, da je Georgijev res trdil še v življenju, da bo zapustil premoženje narodni bolgarski stranki. In tako se je vmešalo v debato tudi bolgarske narodno sebranje. Afera se nadaljuje.

Mlad 323 6-5

trgovski pomočnik

spreten prodajalec več slovenskega in nemškega jezika, želi premeniti svojo dosedanjo službo mešane trgovine od 15.—20. sušca. Vprašanja na upravn. „Slovenca“.

Trgovskega pomočnika

in enega **vajenca**

sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom v večjem kraju na Dolenjskem. Poundbe pod A. B. 319 10-5

Pri podpisnem društvu se odda z 8. aprilom samostojno mesto

mesarja

v premogovniku pod ugodnimi pogoji. Preskrbovati bo moral rudarje in druge z mesom. 373 3-2 Ponudbe na „Ročevsko rudniško konsumno društvo“.

Objava.

Podpisana zadruga naznanja, da gospod Adolf Wagenpfeil, zlatar v Ljubljani, ni opravičen razglašati razprodaje svoje trgovine, ker nima v to potrebnega obrtno-oblastvenega dovoljenja. Z objavami v tukajšnjih časnikih vzbuja pri odjemalcih mnenje, da se vrši prava razprodaja in s tem občutno škoduje ostale zlatarje.

Zadruga zlatarjev in optikerjev v Ljubljani.

J. Somnitz, načelnik.

363 2-2

Ravnokar došlo berolinski in pariški modeli

Največja izbira kostumov za dame, kril, raglan in bluz po čudovito nizkih cenah. Tako tudi največja izbira konfekcije za gospode

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič Ljubljana, Mestni trg 5.

343 6-4

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Podružnica iz Berlina.

Od nedelje 18. februarja do vštete sobote
24. februarja 1906: 358 2-2

Zanimivo potovanje po polotoku

KRIMU

(Odesa).

ANTON PRESKER

603 104-95
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odklikovan z zlato kolajno
v Parizu 1904.

Odklikovan z zlato kolajno
in križcem. London 1905.

se priporoča preč. duhovščini **duhovniške obleke**
v izdelovanje vsakovrstne
iz trpeznega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko **izgotovljene obleke.**
svojo zalogo
posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih
cenah.

Dobavitej uniform avstrijskega društva šolskih uradnikov.

Salmijakove pastile
olajšujejo
kašelj
razkrajajo
sliz.

Cena štaklenci 20 vln. — Manj nego 11 štak-
lic, ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

2371 III 1

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem **otvoril**

nožarsko delavnico

in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarjami
in drugimi v nožarsko obrt spadajočimi potrebščinami.

Poprave in vsakovrstna brusarica dela se izvršijo točno.
Na zahtevo se tudi **poniklja.**

Za dobrohotno podporo se najtopeje priporoča

36 13

ANTON LEBEN, nožar, Stari trg 15.

Hôtel 'Vega'

Spodnja Šiška.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam
najvljudneje naznaniti, da sem poskrbel vse potrebno, da
morem svojim cenj. gostom vsikdar postreči z najbolj-
šimi, pristnimi naravnimi vini ter vedno svežim
mengiškim dvojnim-marčnim pivom in gorkimi ter
mrzlimi jedili.

Istotako so vedno na razpolago lepe, mračne sobe za
potnike. — Zagotavljajoč vsestransko najboljšo po-
strežbo, se priporočam za najštevilnejši obisk.

Velespoštovanjem

Anton Maver, hotelir.

291 6-4

!!Lepa prilika!!

Proda se iz proste roke

velika hiša

tik deželne ceste, blizu novega kolo-
dvora v vasi **Nomenj**, p. Bohinjska
Bistrica.

V hiši se nahaja gostilna z vsemi
obrti, trgovina z mešanim blagom in
sobe za tuje. Pri hiši je gospodarsko
poslopje, veliko dvojno dvorišče, lepa
veranda, velika klet, ledenica, kegljišče
in sadni vrt.

K hiši spadajo 4 gozdi, njiva in ob-
činske pravice na obširnih pašnikih.
Ravno tam, par minut od hiše in
prav v bližini kolodvora je naprodaj

nova žaga

ob stanovitni vodi. Pod isto streho
lepo stanovanje za žagarja, klet in žga-
njarna. Pri žagi je prav lep, obširen
raven prostor, pripraven za kako
manjšo tovarno.

Vsa poslopja so v **najboljšem
stanu** in izvečine nova.

Na prodaj je hiša in žaga skupaj,
ali pa vsako posebej.

Vse podrobnosti se izvedó pri
lastniku **A. Mulej-u** na **Nomenju**
h. št. 15, pošta Boh. Bistrica.

Stanje vlog do 30. nov. Preje: Gradišče št. 1, Denarni promet od 1. jan. do
1905 čez 11 milijonov kron. sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr. 30. nov. 1905 čez 50 milj. K.

Lastna glavnicia K 214.843-38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 K čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11,173,979-02. Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50,407.689-54.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Jožep Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

2545 30-24

Odborniki:

Jožep Jarc, veleposestnik v Medvodah. Anton Belec, posestnik, podjetnik in irgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. Karol Kauscheg, župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zd. v Ljubljani.
Francišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani. Greg. Silber, župnik na Rudniku.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDER & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDER & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VLN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLNJATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČU. - BRONCE. - KARBOLINEJ. - LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustriran
glavni cenik z nad 100 slikami vseh
vrst mikelnastih, srebrnih in stališ ur
z znamko Roskopf, Haha, Omega,
Schaffhausen, Glasbütte kakor tudi vseh
vrst solidnih zlatina in srebrina po
izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna žekl. rem. ura 4-
svic. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ koleseje 7-50
srebr. 7-60
oklep. verižica z rlinčico 1-50
na pero in karab., 15 gr. težka 2-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesejem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-.

Za vsako uro Sietno plemenito jamstvo!
Nihak risikal! Zamejna dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-65

Velika lesna industrija na Stajerskem
išče spretno

žagarje

in

učence od 14-16 let.

Tudi 375 3-2

8-10 hlapcev - gozdarjev

se takoj sprejme z mesečno plačo 70 kron.
Ponudbe pod M. M. na upravništvo lista.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje
izdružbene vrednostne papirje in vnovčuje
zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavlje.

25 Ekompit in fakasse monie. 25

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjme na vrednostne papirje.
Zavaruje središke proti kurzal
izgubi.

25 Borzna naročila. 25

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekli in nakaznicami.